GEMEENTE ENSCHEDE

Voorstel Gemeenteraad C

Onderwerp	Zienswijze ontwerp-beleidsvisie ‘Ruimte voor Defensie’		
Portefeuillehouder	Malkis Jajan agendaletter (C)		
Organisatieonderdeel	Cluster Strategie & Beleid Fysiek	Aangeboden aan Raad	12 juni 2025
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	2500016937

Wij stellen u voor te besluiten om:
De zienswijze inzake de ontwerp-beleidsvisie NPRD vast te stellen.

Inleiding en voorgeschiedenis
Sinds 2023 werkt Defensie aan een plan om meer ruimte in ons land te realiseren voor de krijgsmacht. Dit is noodzakelijk vanwege de oorlog en dreiging op het Europese continent en de geopolitieke situatie in het algemeen, aldus het kabinet.

Onlangs verscheen als resultaat van een planMER-procedure van ruim 1,5 jaar de ontwerp-beleidsvisie ‘Nationaal Programma Ruimte voor Defensie’. In onze brief van 27 mei jl. hebben we u over de inhoud daarvan geïnformeerd. Ook hebben we u gemeld dat we een zienswijze aan u ter vaststelling voorleggen. Dat doen we met dit raadsvoorstel.

Publieksvriendelijke samenvatting
Het wordt in onze wereld helaas minder veiliger. Zo is er oorlog in Oekraïne en die lijkt nog lang te gaan duren. Het Rijk geeft daarom meer geld uit aan het leger en heeft meer ruimte nodig voor het Nederlandse leger om te oefenen. De regering heeft nu een plan goedgekeurd waardoor er binnen Nederland meer ruimte komt voor het leger om te oefenen. In dat plan staat voor Enschede het volgende:

- Er komen geen jachtvliegtuigen.
- Ook wordt Twente Airport geen noodluchthaven voor de luchtmacht.
- Wel komen er soms onbemande vrachtvliegtuigen naar Twente Airport.
- Er komen af en toe helikopters boven Enschede-Zuid om te oefenen met laagvliegen.

Gemeenten en provincies kunnen hier de komende weken per brief vragen stellen aan het leger. Het college van B&W heeft zo’n brief geschreven. Daarin schrijft het college:

- Verheugd te zijn over het feit dat er geen jachtvliegtuigen naar Twente komen. Dat maakt veel te veel lawaai. De gemeente kan nu gelukkig verder met het maken van plannen om nieuwe woningen te bouwen langs het spoor met Hengelo.
- De onbemande vliegtuigen passen goed bij Twente Airport.
- Duidelijkheid te willen hoeveel last mensen in Enschede-Zuid en Enschede West krijgen van de helikopters. Ook wordt gevraagd of de luchtmacht tijdig en op goede manier aan de inwoners van Enschede Zuid aan te geven als ze gaan laagvliegen.

De gemeenteraad van Enschede moet nog zeggen of ze akkoord kan gaan met de opvatting van het college. Als ze die goed vindt, verstuurt het college de brief naar het het ministerie na Defensie.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven

- Het zo snel als mogelijk reageren op de ontwerp-beleidsvisie draagt bij aan de strategische doelstelling ‘Open Enschede’.
- De voorafgaande lobby om Enschede te vrijwaren van stationering van jachtvliegtuigen heeft bijgedragen aan de strategische opgave ‘Aantrekkelijk Enschede’. Hetzelfde geldt voor de uitnodiging aan Defensie om samen te werken op het gebied van drones en aan een gezonde toekomst voor Twente Airport.

Argumenten

1.1 Een zienswijze biedt kansen om – niet vrijblijvend – een aantal zaken en belangen onder de aandacht van Defensie te brengen.

Defensie moet schriftelijk reageren op alle zienswijzen en vragen die binnen zijn gekomen. Dit stelt de raad in staat een aantal zaken te agenderen. Zo vraagt de raad in deze zienswijze aandacht voor:

- de maatschappelijke waarde van Twente Airport voor Defensie. Met een duidelijke vraag of Defensie een rol voor zichzelf ziet deze maatschappelijke waarde te behouden, ook met oog op de dreigende geopolitieke context; Concreet gaat het daarbij om onderhoud van de baan en op het beschikbaar stellen van navigatie – alleen defensie kan hiervoor zorgen - voor vliegen bij slecht zicht. Dit brengt het doel van een vliegroute voor drones tussen de militaire dronesbasis Deelen en Twente Airport dichterbij.
- het belang dat de raad hecht aan meer informatie over de betekenis van een laagvlieggebied voor inwoners en bedrijven in het buitengebied in Enschede-Zuid en Enschede West;
- de kansen die er liggen op het gebied van samenwerking rond onbemande systemen;
- andere kansen die de raad ziet op het gebied van samenwerking rond innovaties en defensie-gerelateerde bedrijvigheid in Twente.

1.2 We dienen de zienswijze tijdig in, we kunnen die op de sluitingsdatum (9 juli a.s.) versturen.

Wij koersen op raadsbehandeling van deze zienswijze op uiterlijk 8 juli. Dit is (net) op tijd; de zienswijzeprocedure sluit op 9 juli.

Risico's

Geen

Kosten en financiële dekking van het voorstel

N.v.t.

Afweging en alternatieven

We hebben overwogen deze zienswijze ter kennisneming aan de raad te sturen. Vanwege het belang van dit dossier hechten we aan directe betrokkenheid van de raad en stellen we voor deze zienswijze ter vaststelling aan te bieden aan de raad.

Participatie

Lopende het proces heeft Defensie rechtstreeks via intensief omgevingsmanagement de verbinding gezocht met inwoners over de mogelijke impact van de zoektocht naar ruimte voor Defensie.

Communicatie

Wij hebben zelf waar mogelijk via stadsdeelmanagement West, Noord en Zuid en via rechtstreekse contacten omwonenden, buurtkringen e.d. zo snel mogelijk geïnformeerd over ontwikkelingen rond dit programma.

Vervolg

2025, derde kwartaal:	Defensie reageert op de ingediende zienswijzen
2025, vierde kwartaal:	Definitieve besluitvorming ‘Ruimte voor Defensie’
2026 e.v.	Implementatie programma.

Bijlagen

1.Concept-zienswijze ontwerp-visie nationaal programma Ruimte voor Defensie

---

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____

de loco-Secretaris,	**de Burgemeester,**
E.A. Smit	R.W. Bleker